

BULETIN INFORMATIV
AL CONGRESULUI AUTORITĂȚILOR LOCALE
DIN MOLDOVA // E-NEWSLETTER | Februarie. Nr.9 (2025)

CALM ȘI ACOR ÎN UNISON LA BUCUREȘTI: „BUNĂSTAREA STATULUI DEPINDE DE DEZVOLTAREA SATULUI”

O delegație a Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) a participat la cea de-a 28-a sesiune ordinară a Adunării Generale a Asociației Comunelor din România (ACoR). Evenimentul s-a desfășurat la București, România.

Evenimentul a reunit circa 400 de autorități locale și centrale din România, dar și reprezentanți ai asociațiilor autorităților locale din R. Moldova, Franța, Germania, Maroc, Turcia, Austria, Serbia și China.

Descentralizarea, consolidarea autonomiei locale, facilitarea accesului la fondurile naționale și europene, consolidarea parteneriatelor internaționale au fost printre principalele subiecte abordate în cadrul Adunării Generale a ACoR.

[Vezi mai mult >>>](#)

PREȘEDINTA CALM TATIANA BADAN LA BUCUREȘTI: „ROLUL ASOCIAȚIILOR AUTORITĂȚILOR LOCALE ESTE CRUCIAL ÎN PROMOVAREA UNOR POLITICI CONECTATE LA REALITĂȚILE NAȚIONALE ȘI CARE PROTEJEAZĂ DREPTURILE COLECTIVITĂȚILOR LOCALE”

În cadrul celei de-a 28-a sesiune ordinară a Adunării Generale a Asociației Comunelor din România (ACoR), care s-a desfășurat la București, în perioada 23-26 februarie, președinta Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM), primara satului Selemet, Cimișlia, Tatiana Badan a ținut un discurs despre autonomia locală a satului: situația, bariere și oportunități.

[Vezi mai mult >>>](#)

DIRECTORUL EXECUTIV AL CALM VIOREL FURDUI: „IMPLICAREA APL ÎN VALORIFICAREA SUPORTULUI UE PENTRU DEZVOLTAREA R. MOLDOVA AR AVEA UN IMPACT CONCRET, RESIMȚIT DE CETĂȚENI ÎNTR-O PERIOADĂ SCURTĂ DE TIMP”

Primele consultări publice pentru stabilirea domeniilor de utilizare a suportului oferit de Uniunea Europeană în valoare de 1.8 miliarde euro, în cadrul Planului de Creștere Economică pentru Moldova, au fost organizate la 12 februarie, de către Ministerul Economiei și Digitalizării. Sprijinul financiar va fi oferit pe o perioadă de trei ani pentru a dezvolta diverse sectoare ale economiei, pentru reforme în mai multe domenii, dar și pentru a investi în infrastructura R. Moldova: drumuri, apă, canalizare, iluminat public stradal etc.

La eveniment au participat reprezentanți ai societății civile, mediului de afaceri, administrația publică locală etc. Directorul executiv al CALM, Viorel Furdui, a reprezentat autoritățile publice locale și a atras atenția la mai multe probleme, dar și soluții de valorificare eficientă a acestor resurse.

[Vezi mai mult >>>](#)

CIRCA 460 DE REPREZENTANȚI AI APL AU PARTICIPAT LA SEMINARUL PRIVIND: „APRECIEREA SAU ACTUALIZAREA VALORII DE INVENTARIERE A BUNURILOR IMOBILE ÎN SCOPUL IMPOZITĂRII”

CALM, în parteneriat cu Ministerul Finanțelor, Serviciul Fiscal de Stat și Agenția Cadastru au organizat seminarul informativ: „Aprecierea sau actualizarea valorii de inventariere a bunurilor imobile în scopul impozitării”. La evenimentul din 21 februarie au participat circa 460 de reprezentanți ai Inspectoratului Principal Fiscal, Agenției Relații Funciare și Cadastru, primari, specialiști în domeniul reglementării funciare și fiscale din cadrul primăriilor etc.

Scopul seminarului a fost de a informa și de a explica tuturor autorităților publice locale modul de aplicare corectă a punerii în practică a cadrului normativ de ultimă oră care permite aprecierea și/sau actualizarea valorilor bunurilor imobile din cadrul unităților administrativ-teritoriale, în scopul creșterii bazei fiscale, în contextul modificărilor operate prin Hotărârea Guvernului nr. 193 din 13.03.2024, pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 827/2020 cu privire la evaluarea și reevaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării (în vigoare din 22.04.2024).

[Vezi mai mult >>>](#)

CALM ATRAGE ATENȚIA ASUPRA NECESITĂȚII ASIGURĂRII REZILIENȚEI AUTORITĂȚILOR PUBLICE LOCALE LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE, PRIORITATE PENTRU GENERAȚIILE PREZENTE ȘI VIITOARE

Conferința Națională „Consolidarea rezilienței la inundații: Construirea unui viitor mai sigur” a reunit reprezentanți ai entităților statale responsabile de protecția mediului și gestionarea apelor, Ministerul Mediului, parteneri de dezvoltare care susțin proiecte în sectorul apelor, inclusiv Stella Avallone, Ambasadoarea Austriei în Republica Moldova, Daniela Gasparikova reprezentanta rezidentă a PNUD, societatea civilă, experți naționali și internaționali (reprezentanții Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor din România și Administrației Naționale „Apele Române”).

În sesiunea tematică II a Conferinței: „Agenda Republicii Moldova pentru adaptarea la schimbările climatice și perspective naționale și locale de sporire a rezilienței la fenomene climatice extreme”, expertul CALM Igor Cristal, a ținut un discurs despre „Asigurarea rezilienței Autorităților Publice Locale la schimbările climatice, prioritate pentru generațiile prezente și viitoare”.

[Vezi mai mult >>>](#)

CALM ÎN DIALOG CU COMISARA EUROPEANĂ PENTRU EXTINDERE: „APL TREBUIE SĂ PARTICIPE PLENAR ÎN PROCESUL DE INTEGRARE ÎN UE ȘI ÎN IMPLEMENTAREA PLANULUI DE CREȘTERE PENTRU MOLDOVA”

Alături de alți actori importanți din sectorul neguvernamental, Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a avut la 4 februarie o întâlnire cu comisarul european pentru Extindere, Marta Kos. Evenimentul a fost organizat de către Biroul pentru Integrare Europeană și Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE).

În cadrul Dialogului despre aderarea la UE, Comisarul european pentru Extindere, Marta Kos, a subliniat importanța acestui proces de transformare și beneficiile pe care le va aduce Republicii Moldova în fiecare sector. Comisarul, aflată în prima sa vizită la Chișinău, a vorbit despre sprijinul de 1,8 miliarde de euro pentru Republica Moldova, inclusiv pentru regiunea transnistreană.

[Vezi mai mult >>>](#)

SATUL FUNDUL GALBENEI, MODERNIZAT CU AJUTORUL PROGRAMELOR „SATUL EUROPEAN” ȘI „SATUL EUROPEAN EXPRES”

Programele Naționale „Satul European” și „Satul European Expres” au modernizat localitatea Fundul Galbenei, raionul Hîncești, prin îmbunătățirea infrastructurii de apă și prin crearea unor condiții de educație mai confortabile pentru copii, susține ondrl.gov.md.

Proiectul „Construcția rețelelor exterioare de alimentare cu apă în sectorul nr. 3 al satului Fundul Galbenei, raionul Hîncești” a prevăzut construirea a 2 km de rețele noi de apeduct în partea de sus a localității, unde apeductul existent era grav deteriorat și nu asigura alimentarea cu apă pentru toate cele peste 200 de gospodării din zonă.

După finalizarea lucrărilor, nu doar gospodăriile din sectorul respectiv beneficiază de acces la apă de calitate, ci și celelalte 640 de case din sat, dat fiind că noul apeduct a adus îmbunătățiri întregului sistem de alimentare cu apă. Astfel, pe lângă cei 2500 de locuitori, acces la rețeaua modernizată de apeduct au și cinci instituții de menire socială: grădinița cu 92 de copii, gimnaziul cu 194 de elevi, primăria, Centrul medical, Oficiul poștal, precum și 13 agenți economici locali.

[Vezi mai mult >>>](#)

RÂUL BÎC VA FI REABILITAT. BUGET TOTAL DE 21 DE MILIOANE DE EURO

Râul Bîc urmează să fie reabilitat. Primăria capitalei a semnat un contract cu o companie italiană pentru prestarea serviciilor de cercetare și proiectare în cadrul Proiectului de reabilitare a râului Bîc și de protecție împotriva inundațiilor. Valoarea contractului pentru această etapă este de circa 4 milioane euro, transmite IPN.

Vor fi colectate și analizate datelor hidrologice și topografice, necesare pentru identificarea soluțiilor optime de reabilitare. Totodată, va fi dezvoltat un model integrat de bazin hidrografic, vor fi proiectate sisteme de drenaj durabile și reabilitarea rețelei de ape pluviale, pentru prevenirea acumulărilor excesive de apă, precum și reprofilarea albiei râului.

„Fiecare partener aduce expertiză specifică în inginerie hidraulică, planificare urbană și protecția mediului, ceea ce asigură o implementare eficientă și durabilă a proiectului” a menționat edilul Ion Ceban.

[Vezi mai mult >>>](#)

APĂ POTABILĂ PENTRU LOCUIITORII SATULUI BUZDUGANII DE JOS

Apă potabilă la robinet pentru locuitorii satului Buzduganii de Jos, printr-un proiect de 7,3 milioane de lei, finanțat cu sprijinul partenerilor de dezvoltare și cofinanțat de Guvernul Republicii Moldova

Proiectul „Apa – izvorul vieții și dezvoltării economice”, realizat în satul Buzduganii de Jos, comuna Valea Mare, raionul Ungheni, a prevăzut construirea unui turn de apă, a unei sonde arteziene, a unei stații de dezinfectare, precum și a unei rețele de alimentare cu apă pe o lungime de cca 6 km. Această inițiativă a fost pusă în practică grație unei finanțări de aproape 6 milioane de lei din partea Uniunii Europene, în cadrul Programului „EU4Moldova: Regiuni-cheie”, implementat de PNUD. Cofinanțarea de peste 1,3 milioane de lei a fost asigurată de Guvern, prin Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală (FNDRL). Ca urmare a implementării proiectului, aproape toți sătenii – 195 de gospodării, cu aproximativ 500 de locuitori – au fost conectați la noul apeduct. De apă potabilă de calitate, la fel, beneficiază două instituții publice și un agent economic.

[Vezi mai mult >>>](#)

LOCUITORII SATULUI VADUL LUI ISAC VOR AVEA ACCES LA APĂ DE CALITATE

După ani de așteptare, clădirea primăriei satului Vadul lui Isac, construită acum mai bine de patru decenii, a căpătat în sfârșit o nouă înfățișare datorită unui proiect realizat prin Programul Național „Satul European Expres”.

Potrivit ONDRL, proiectul „Renovarea/reabilitarea sediului primăriei satului Vadul lui Isac” a inclus lucrări de reparație a interiorului clădirii, termoizolarea pardoselilor și renovarea tavanelor, măsuri ce au dus la creșterea eficienței energetice și la crearea unui mediu mai sănătos pentru angajați. Aceste îmbunătățiri au contribuit, totodată, la furnizarea unor servicii publice de calitate pentru întreaga comunitate. Resursele financiare necesare pentru acest proiect, în valoare de peste 350.000 de lei, au fost alocate de stat prin Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală.

Primara satului Vadul lui Isac, Alexandra Piscunov, susține că înainte angajații lucrau în condiții foarte dificile, din cauza pânzelor freatice aflate aproape de suprafața solului, care provocau mucegaiul pardoselilor și creau igrasie și mirosuri neplăcute în încăperi. Aceste condiții ofereau, de asemenea, un mediu propice pentru rozătoare și alte specii de animale și insecte.

[Vezi mai mult >>>](#)

UN CENTRU DE DEZVOLTARE A AFACERILOR, INAUGURAT LA CRIHANA VECHÉ

Un spațiu modern destinat dezvoltării afacerilor și atragerea investițiilor a fost inaugurat vineri, 21 februarie 2025 în localitatea Crihana Veche din raionul Cahul. Spațiul, cu o suprafață de peste 1400 m2, găzduiește deja două afaceri, urmând pe parcurs să fie atrași și alți investitori.

Centrul de Dezvoltare a Afacerilor din Crihana Veche a fost modernizat și renovat cu sprijinul programului „EU4Moldova: Regiuni-cheie”, finanțat de Uniunea Europeană și implementat de PNUD și UNICEF, valoarea acestuia ridicându-se la 600.000 euro (inclusiv contribuția locală).

„Centrul de Dezvoltare a Afacerilor din Crihana Veche este un spațiu modern și funcțional, oferind oportunități valoroase pentru investitori din diverse sectoare și sprijinind creșterea afacerilor locale. Ne propunem să stimulăm mediul de afaceri și să contribuim la crearea de locuri de muncă în Crihana Veche, regiunea Cahul, identificând soluții optime pentru dezvoltarea comunității antreprenoriale”, a afirmat Igor Miclaus, primarul satului Crihana Veche, raionul Cahul.

[Vezi mai mult >>>](#)

AU ÎNCEPUT LUCRĂRILE DE CONSTRUCȚIE A STADIONULUI MULTIFUNCȚIONAL DIN TRUȘENI

Start lucrărilor de construcție a stadionului multifuncțional la Trușeni. Proiectul este unul în premieră pentru suburbie și va fi implementat cu fondurile alocate de Primăria Chișinău și Primăria Trușeni.

Stadionul va fi împărțit în zone destinate sportului și spații de odihnă și activități de recreere în aer liber.

Costul execuției proiectului de construcție a unei zone sportive polivalente în Trușeni a fost estimat la valoarea de aproape 10 milioane de lei. În bugetul municipal sunt prevăzute 6,5 milioane de lei pentru acest proiect, alte 3,5 milioane de lei și le-a asumat Primăria locală.

[Vezi mai mult >>>](#)

LUCRĂRI DE MODERNIZARE A STAȚIEI DE EPURARE DIN GOIANUL NOU

Reprezentanții Agenției de Dezvoltare Regională (ADR) Chișinău, au efectuat o vizită de lucru la șantierul stației de epurare din Goianul Nou, unde se desfășoară lucrările de modernizare a stației de epurare.

În prezent, lucrările se află pe ultima sută de metri, iar în perioada următoare va avea loc recepția finală a lucrărilor.

Proiectul vizează modernizarea și extinderea stației de epurare, măbind capacitatea de la 30 metri cubi/zi la 90 metri cubi/zi. Aceasta va permite tratarea eficientă a apelor uzate și protejarea resurselor de apă din regiune. Odată finalizat, proiectul va asigura un mediu mai curat și condiții de trai îmbunătățite pentru locuitorii din Goianul Nou.

[Vezi mai mult >>>](#)